

Kokas Klára zenepedagógiája Dunakeszin

Szeretettel üdvözlök mindenkit, aki erre az oldalra látogatott. **Szkubán Judit** vagyok, a Dunakeszi Farkas Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola zongora- szolfézs szakos tanára.

2008 óta tartok Dunakeszin Kokas Klára módszerére épülő foglalkozásokat az érdeklődő gyerekek számára. Eddig kb. 400 gyermek járt hozzám Kokas-foglalkozásra. Többségük óvodás, kisiskolás volt. Városunk nincs messze Budapesttől, ezért a fővárosban és a környéken lakók számára is könnyen megközelíthető.

Kokas Klára Kodály Zoltán zenepedagógiai elveit fejlesztette tovább, oly módon, hogy ötvözte a zenebefogadás élményét a mozgás, sőt bizonyos képzőművészeti alkotómunka örömeivel. Pedagógiájának központjában az igényes zene aktív, rögtönzött mozgással (vagy pl. festéssel) megerősített befogadása áll. Felismerte, hogy a szép, a klasszikus zene szabad mozgásos átélése a

gyermek elmélyült érzelmi azonosulásával jár, empátiát ébreszt bennük, és alkalmassá teszi őket - akár társas formában is - az élményszerű befogadásra. Ez elősegíti személyiségük harmonikus fejlődését, kibontakozását. A gyerekek a zene hatására egy mélyen belülről induló átváltozáson mennek keresztül, amely mozgásban válik láthatóvá, egy kis közösségben, a társak szeme előtt teljesedik ki.

Az évek során a foglalkozásokra járó diákok szinte mindegyikével nagyon különleges és személyes kapcsolatba kerültem. Úgy gondolom azért, mert itt sokkal jobban a figyelem központjába kerülnek a gyerekek, mint más hagyományos zenehallgatási foglalkozásokon. Kokas Klára pedagógiai módszerének legfontosabb alappillére a türelemre, toleranciára, társak érzelmeinek, személyiségének a tiszteletben tartására való ösztönzés. A növendékeket arra tanítom, hogy érzelmeiket bátran éljék és mutassák meg, illetve fogadják el a másik embert, és tartsák tiszteletben mások érzelmeit, mert mindenkit olyanak kell elfogadni, amilyen. A Kokas-pedagógia hozzásegít minket oktatókat ahhoz, hogy ideális, szabadon áradó embereket tudjunk nevelni.

A foglalkozásokon a zenére, a játék és a mozgás segítségével megnyílnak a zárkózottabb gyerekek is, felszabadulnak a gátlásaik, kreatívabbá válnak. A nagyon eleven, izgó-mozgó gyerekekre is jó hatással van ez a fajta zenebefogadás, mert egy idő után nyugodtabbá, kiegyensúlyozottabbá válnak, hiszen a figyelmet és elfogadást ők is megkapják társaiktól, és a pedagógustól.

A foglalkozások hatására formálódik a gyerekek zenei ízlése, megtanulják szeretni az értékes (komoly)zenét. Azt tapasztalom, hogy az igényes muzsikát sokkal hatásosabb megszerettetni a zene mozgásos, esetleg rajzolás, festés közbeni átélésével. Ezen alkalmakkor „bele tudunk bújni” a zenébe, ami nagyon izgalmas dolog a gyerekek számára.

Kokas Klára így ír egyik könyvében „A tiszta zene: erőforrás, mert a személyiség legfinomabb rétegeibe jut el. Hatása gyógyító. Segíthet a kibontáshoz, a megnyíláshoz, az elsötétített zavarok, görcsös félelmek felismeréséhez.”

Minden gyerek érdeklődését felkelti ez a fajta, szabad mozgást lehetővé tévő zenehallgatás, mert nem csupán a tehetséges gyerekeknek jelent kibontakozási lehetőséget, hanem a zenei képésben nem részesülő, a kevésbé ügyesnek, „botfűlűnek” tartott gyerekeket is hozzásegíti ahhoz, hogy az igényes komolyzenével személyes kapcsolatba kerüljenek.

Amikor megkérdeztem a gyerekeket, hogy miért szeretik ezeket a foglalkozásokat, jellemzően ilyen tartalmú válaszokat kaptam:

- Elfelejttem minden gondomat.
- Jó nekem itt lenni, a barátaimmal!
- Nem kell egy helyben gubbasztani, lehet futkosni.
- Baráttal lehetek, nincs feszültség.
- Jó szórakozás, nem ülünk, hanem mozgunk, játszunk, jól érezzük magunkat.

Ez az egyedi módszer személyiséget formál, érzelmvilágot gazdagít. A gyerekek a legigényesebb komolyzenei részletekre táncolnak, mozognak, alkotnak, kitalálnak, a mozgás nyelvén „elmesélnek” történeteket, megszemélyesítenek valakit. Szabadon mozognak a képzeletük és a zene segítségével. Ezek a táncok maguktól születnek, belülről jönnek, nincsenek tanult elemei: a szabadon születő, spontán mozdulatok újabb és újabb egyéni változatokat indukálnak.

A klasszikus Kokas-foglalkozások mellett egy évben többször tartok **nyitott bemutatókat** is, ahova bárki eljöhet, ráadásul együtt a szeretteivel: gyermek a szülővel, nagyszülővel. Sajnos a létszám korlátozott (legfeljebb 25-30 fő), mivel a műfaj intim jellege nem engedi meg a tömeges részvételt, és emiatt szinte pár nap alatt betelik a létszám. Remélt hatásukat megelőlegezve „**Hangvarázs foglalkozás**”-nak neveztem el ezeket az együttléteket.

A Hangvarázs foglalkozásokon a mozgás mellett sokat énekelünk, és a végén egy **mini koncertet** is kapnak a résztvevők, így ötvözöm a klasszikus Kokas-foglalkozást az ugyancsak Kokas Klára által kitalált **kendőlengetős koncertekkel**.

Számos **visszajelzést** kapok a foglalkozások hatásáról a szülőktől is. Az alábbiakat egy édesanya írta:

„Most voltunk először. Örülök, hogy eljöttük! Láttam Levin korábban is, hogy szívesen mozdul meg a zenére, de otthon szégyenlős volt. Kellemes meglepetés volt a számomra, hogy így megnyílt”

A kendőlengetős koncert is, melyet én Hangvarázs koncertnek neveztem el, különleges műfaj a maga nemében: lehetőséget ad arra, hogy egészen kicsi gyerekek is találkozzanak a minőségi zenével olyan formában, hogy a zenebefogadás katartikus élményt nyújtson számukra. Itt nem széken, hanem földre terített szőnyegen és párnákon ül a közönség. A gyerekek a számukra legfontosabb személy szerető, védő közelségében, vagyis édesanyjuk vagy édesapjuk ölében próbálják megismerni, befogadni az igényes komolyzenét.

Ezeknek a koncerteknek az eredeti célközönsége az óvodás és kisiskolás korosztály, de egészen kis babák is élvezik a felcsendülő dallamokat, az élő zenét, és a hangszerek közvetlen hangzását. A hangok itt jobban körbefonják őket, mint a hagyományos koncerteken, mivel nemcsak a színpadon játszanak a zenészek, hanem időnként a gyerekek közé is lemennek, és ott szólaltatják meg a hangszerüket.

Természetesen a koncerteken is gyakran felcsendül a közös ének.

Egy nagymama véleményét szeretném még leírni:

„Nem voltam még itt, de nagyon örülök, hogy eljöttem, gazdag élményben részesültem. Gratulálok. Sok ilyen pillanatokat szeretnék még. Sok sikert.”

Büszkén állítom, hogy ezeknek a foglalkozásoknak és rendezvényeknek köszönhetően mára a Dunakeszin sok gyermek és szülő ismeri és szereti Kokas Klára nevét. Bízom abban, hogy ez a tendencia folytatódni fog, és egyre szélesebb körben válik ismertté a Kokas-pedagógia.

Néhány példa az eddig szervezett koncertjeinkről az Archívum menüpont alatt nézhető meg.